

LASTEN OSASTO • Palvelijattaren kohtalo

MOOSE LAKE, MINN.

Tänään on lokakuun 12 päivä. Siis kolme vuotta siitä suuresta tulipalosta, jonka uhriksi joutui paljon kansaa ja joukossa pieniä tovereita. Mekin olimme tulen ympäröimänä monta vuorokautta. Ei ollut hauskaa katsoa kuolemaa silmiin.

Tämä paikka paloi maan tasalle, vain joitakin rakennuksia jäi palamatta. Huoneita rakennetaan kovalla kilreellä. Ihmiset on asuneet puun ristin rakentamisessa kämpissä.

Lokakuun neljästoista päivä oli minun kahdestoista syntymäpäiväni. Silloin meillä oli paljon hauskaa, pikku ystäväni kattoivat pöytäme ja sitten alkoi leikki, se kesti iltaan myöhään. Sain Suomesta setäni tyttärelle Helliltä kirjeen, ei heilläkään ole vielä herkkupalat syötävänä kaikki on kallista. Näin piirrän toveritervehdyksin.

Aune Hendrickson.

BOWEY, MINN.

Tervehdys kaikille Toverittaren pienille lukijoille. Minä olen kymmenen vuotta vanha ja olen nyt koulussa päässyt viidenteen luokkaan.

Kesä on mennyt ja talvi on nyt parhaillaan tulossa. Täällä oli kesän aikana lämmintä ja kuivaa. Minulla oli oikein hauskaa kesällä. Kävin uimassa jonkun kerran. Paljon muuta hauskaa oli kesällä, kun oli loma-aika. Kun ei muutt täältä koskaan kirjoita, niin minä kirjoitin nyt näin aluksi.

Tervehtien:

Laila Pennala.

NEEBISH, MICH.

Luulen, että tämä on ensi kerta, kun täältä on kirjoituksia Toverittareissa, sillä täällä asusti ainoastaan yksi suomalainen ennen meitä. Me muutettiin tänne viime kevänä Greenistä. Tämä on lähellä Canadian rajaa. Liikimäinen kaupunki on Sault ste Marie. Näillä seuduilla asuu indiaaneja jonkun verran. Indiaanit tekevät kauniita korja. Minäkin olen niitä nähnyt, vaan en ole vielä ostanut. Täällä ei ole minkäänlaista huvia suomalaisilla. Me olemme yrittäneet kaksi kertaa sokerisaarelle osaston luomiin, vaan aina on sade ja tuuli estänyt lähtemästä, kun veneellä pitää mennä. Täällä on kesällä hauskaa uida ja kalastaa.

Minä luen aina tarkkaan Toverittareista kaikki lasten kirjoitukset ja sitten kertomukset. Olen yhdeksän vuotias ja käyn koulua kolmannella luokalla. Koulussa on meitä ainoastaan yhdeksän lasta. Suomalaisia ei ole muita kuin veljeni ja minä. Terveiset kaikille pikku tovereille, etenkin Greenissä oleville.

Irja Hokkanen.

Äiti ja tytär

Kirj. Väinö Syväne. Hän kuisoista vuotias tyttönen oli hento ja siintäväkuisen, hän lähti maailmalle kodistansa, näin sinne jättäen ainoansa.

Näin äiti virkkoi kun lastaan saatto: — On sulla haudassa lapsi, taatto, ma myös on vanha ja heikonlainen, pian päättyy multakin eio mainen.

— Mut' sinä, lapseni aina muista, ett' syntiin, pahuuteen et sä luista.

Sa äidin ainoa aarre kallis en llejuun sortua sinun sallis.

Sa selso vahvana niinkuin muuri, pois työnnä luotasi paheen juuri, ja ole puhdas kuin kielon kukka. Se lupaa, lapseni, kultatukka?

Ja lapsi lupasi, äidin kaulaan hän tarttui lujasti niinkuin paulaan. Pois lähti kauas, jäi äiti yksin, jäi toivoon, uskoiin ja epäilyksin.

Näin kului vuosia. — Unhon häivään ei jäänyt äiti, vaan harvaan päivään ain' kirjeen kirjoitti armas lapsi. — Mut' yhä äiti käy kalpeemmaksi.

Kun saa ei äidiltään vastausta, käy lapsen sieluhun aatos musta. Luo äidin rientää hän matkan takaa. — Mut' vanhus sairaana yksin makaa.

— Huu, kuinka kylmä on kuolon syli kun valo loista ei sielun yli. En nähdä enään saa armahinta, mun pientä kultaan, ihaninta.

Ja kasvot äidiltä tuskaan vääntyy, mut silloin hiljalleen ovi kääntyy ja sisään astuupi nuori nainen, on ilme kasvoillaan vakavainen.

Hän katsoo hetken, luo äidin astuu, ja silmät kyynelin runsain kastuu: — Oi, äiti armas, tää on sun lapses... Ja nää on rakkahat, harmaat hapses.

Nyt äidin kasvot ja silmät loistaa, hän lapsen nimeä yhä toistaa... — Nyt kuolen mielellä rauhaissalla, kun multit äitiäs, maailmalla.

Mut yhtä kysyn: mun neuvon mukaan sa oothan kulkenut, ettei kukaan oo saanut painaa sua alas maahan — Vain tämän äitisi tietää saahan?

— Oi, äiti armahin, kirkkain silmin sun katsees kohtaan, en synkin pilvin: oon voinut välttää ma viettelykset, ja maailman kiihkolsat ylistykset.

— Ah, kiitos lapseni, nyt on rauha, mun sielun täyttää nyt onni lauha. Ma ilon hurmassa saan nyt kuolla, mua kutsuu tähdet, mi tuikkii tuolla.

Näin lausui, — silmänsä umpeen vaipui, ja tytär tuskissaan viereen taipui. — Mut kuolleen huulilla hymy päilyi... ja tähdet taivaalla tuikki, väily...

Veri kutsuu

Ylitse maiden käy tai tojen pauhu, leikeistä nousee sen sakea sauhu. Taistojen iskut ne tuskaa tuottaa, vaan taistoa suinkaan käydä ei suotta, — kansojen kahleita katkotaan.

Tuhannet kaatuvat hurmeisin rinoiin, käydessä taistohon hehkuvin inoin. Toiset ne sortuvat vankilaluoliin, nääntyen hiljaa nälkään ja huoliin, sortuvat puolesta oikeuden.

Suureksi karttuvat uhrien luku, vaan työnsä ei kanssansa hautahan huku, ylitse aikain se yhäti elää, toisille taistelukutsuna helää, — verensä taistohon kutsuu! Kaarlo Valli.

Onnesta me emme tiedä, toiveet turhiin raukeaa; aatoksemme ain' on työssä, toisten vuoks' kun raataa saa.

Aamulla jo anivarhain meille alkaa päivän työ, iltasella aina myöhään helpoituksen hetki lyö.

Sivistystä, valistusta meidän tulla tuta myös, vaikka ain' on vaatimus tää: — muista, muista tehdä työs!

Vaikka variemmekin vääntyy, raskaiks' jalat raukeaa, ain' on sana, määrä: — muista, että teet sa työs!

Kelle paistaa onnen päivä, kelle kukat tuoksuaa, hän ei muista orjaraukkaa, palvelijaa raataavaa.

H:na R:nen.

Runoelkaa

Te joilleka taide lahjoja tuo, oi, meille te runoelkaa! Elon paratit ihana tuo mielimme kuvaelkaa.

Minä runoissa mieltäni viihdyttelen — yhä uusia, uusia luokaa. Niiden säkeissä aatteitani kihdyttelen, sillä runot ovat sieluni ruokaa.

Minä ystävää etsinyt vuosia oon, jonka tunteissa hehkuisi tulta. Kuinka suuresti pettynyt oisinkaan, jos en löytänyt niitä oisi sulta.

Sun helmassas runotar puhtoinen, minun polttava rintani tyyntyy — minä nautin, laulan ja ihmittelen, miten runoihin soinnut syntyy. —

Siis runoja uusia laatikaa niissä keväästä kertoelkaa — Iki muistoon nimenne piirräme, senhän toki olemme velkaa! Katri Rahkonen.

Kun ei riitä leipää

He olivat pitkin kesää kärsivällisesti odottaneet, että elämä hiukankin paranisi. Työtä ei ollut juuri ni-meksikään ja laihnutun lapsilauma huusi ruokaa. Alkoi jo syksykin kylmineen ahdistaa, mutta paljain paleo-vin jaloin piti varttuneimpien niistä "parempien ihmisten" perunamaalla perunanotossa sateessa värjötellä ja nuorempien kotona yskässä ja kuumessa kampailla.

— Ollisipa nyt työtä, niin hartaasti haluaisi tehdä, tuumi tällä hetkellä moni perheenisä, nuo lapsiraukat saivat leipää ja vaaterleppua päälleen talveksi ja akankin kanssa pysyisi vähän sovussa. Tuli sana: jo on työtä! Lajvoja oli saapunut.

Menivät puutetta nähneiden perheiden isät ja toisissa äiditkin työhön ja lapsipoloseet hoitsivat: nyt saadaan leipää, nyt saadaan voita, sukut ja kengät. Ja moni äiti tuumi: kalpa se sydäntä vihlova riita ja torakin isän kanssa loppuu, kun saadaan joku-nen markka rahaa ja ruokaa...

Mutta ei antanut ahnas "tivi" työmiehelle täyttää palkkaansa. Ei riittänyt se tuskin leipään saatikka särpimeen ja lasten vaatteisiin. Itku ja tora kotona jätkui...

Voi kurjaa yhteiskuntaa. Ei voi enää sietää tätä kurjuutta! Vaikka tekee työtä ja haluaisi tehdä, ei kullenkaan saa elämisenä tarpeita...

— Työt pysäyksiin! Me vaadimme oikeutta! kulki yhteisenä äänenä kautta lastaajien puutetta kärsineen joukon.

Työt pysähtyivät, ei noussut lankku promusta laivaan ja ulkomaalaiset laivankapteenit alkoivat hermostua.

Mutta silloin... saapuivat petturit — rikkurit. Nuo kurjat, nuo paikallisen vakavan työväestön leipäpalkan ryöstäjät, lasten ilon ja terveyden turmelijat, nuo kapitalistin ruoskan nuolijat...

Karvas pala työntyy puutetta kärsineen, voittoa toivoneen työläisen kurkkuun. Nuo kirokut, nuo kyykkäarmeet, nuo rentuilevat roistot. Helvetin konnat...

Mutta sitten alkaa hän tyyntyneen asiata tuumia. Syy ei sittenkään ole heidän tietoisuutensa, vaan tietämättömyytensä. Heidän elämän luonteensa. He eivät tunne muuta määrääjää kun vatsansa. Toveruustunne ja toisten nälkä ja kurjuus ei liikuta häntä sen paremmin kuin metsän suttakaan.

Mutta yhteistunteen ja toverihengen läptunkeva työläisjoukko kestää vaikeissakin oloissa. Se tahtoo taistella oikeutensa puolesta — "isänmaan" suosimia ja ihalleimia rikkurisia vastaan. Hänen lapsensa ja vaimonsa näkevät nälkää, puutetta ja vilua, mutta hänen täytyy kestää. I-sänmaa ei anna hänelle suojaa. Hänen suojansa on yhteinen toverijouk-konsa täällä ja kaikkialla maailmas-sa...

Pikkuavuksi taloudessa.

Prässäminen tappaa kaikki koin liitöt vaatteista. Siis jos pukuja ja vaatteita säiliöön pantaessa ne ensin prässäntään huolellisesti kuumalla raudalla, ei kol syö vaatteita säliössä.

HAUSKOJA ROMAANEJA AJANKULUKSI

Ortisin kirjeet — Ugo Foscolo ...	\$. 50
Hirsipuita — Kössi Ahmala 60
Työ ja laulu — Emil Lindahl 50
Painajainen — Georg Erastow ...	1.25
Villahame — H. Bordeaux 85
Huutoalaiset — Th. Hahnsson 85
Morsiusseppelä — Carl Ewald 50
Inferno — Konrad Lehtimäki ...	1.00
Koskelaskijan morsian — Väinö	
Kutaja 75
Kilpakosijat — Maiju Lassila 60
Palkkapitan päiväkirja — Elisabet Pennanen 60
Kultainen vasikka — Maria Jotuni	. 60
Maija — Maksim Gorkij 35
Kivihillenkaivajat — E. Zola 50

Tilatkaa heti yksi tai useampia näistä hauskoista romaaneistamme.

Toverittaren Kirjakauppa,
Box 99, Astoria, Ore.

JOS OLETTE KIPEÄ

Pyytäkää VAPAA 5
LÄÄKEKIRJA — NO. 5

Sillä on yli 25 vuoden ja maisten taitia sell-tettyä. Kun myöskin täydellinen luottelu suomalaisista kotilääkkeistä. Mistä jokainen voi itse valita sopivan lääkkeen taudilleen, samaten jyrkin lääkkeiden hinnat 5. m. Lääkkeet eivät ole patenttilääkkeitä, vaan suomalaisia valmisteita, joita Suomessa on jo käytetty monia kymmeniä vuosia. Tämä kirjan saatte vapaasti ja pitkästi sen olla jokaisessa suomalaisessa kodissa, sillä ette tiedä koska sitä tarvitsette, varokaa hembunkil-lääkkeitä ja hembunkil-toivoreita.

—Ligollin Apteekki on a u u r i n —
—Suom. Apteekkilike Yhdysvalloissa—
P. A. LIGNELL CO., Superior, Wis.